

Nr.3912A/04.02.2026

Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor

Întrebare parlamentară

Către: **Domnul Ilie Bolojan, prim-ministru al României**

De la: **Domnul Răzvan Daniel Biro, Deputat AUR, Circumscripția 28, Mureș**

Subiectul întrebării: Educația românească din Ucraina, între discriminare și tăcere diplomatică

Domnule prim-ministru,

Situația comunității românești din Ucraina nu mai poate fi tratată prin formule diplomatice prudente sau prin intervenții punctuale lipsite de continuitate. În ultimii ani, această comunitate se confruntă cu o restrângere progresivă a drepturilor educaționale, culturale și identitare, ca urmare a unor politici promovate de autoritățile ucrainene care afectează direct accesul la educație în limba română, statutul cadrelor didactice și continuitatea instituțiilor școlare românești din regiuni tradiționale precum Cernăuți.

Din punctul meu de vedere, modificările legislative din domeniul educației din Ucraina, reorganizarea forțată a rețelei școlare și limitarea utilizării limbii române în procesul de învățământ reprezintă un tratament discriminatoriu față de comunitatea românească, incompatibil cu

standardele europene privind protecția minorităților naționale. Aceste măsuri contravin spiritului și literei Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale¹, Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare² și angajamentelor asumate de Ucraina în relația cu Uniunea Europeană și Consiliul Europei.

În acest context, domnule prim-ministru, responsabilitatea statului român nu este una opțională sau simbolică - România are obligația politică, morală și diplomatică de a sprijini activ comunitățile românești tradiționale din afara granițelor și de a interveni ferm atunci când drepturile acestora sunt restrânse. Investiția recentă de 550.000 de lei în singurul liceu românesc din Cernăuți este necesară și binevenită, dar rămâne o intervenție punctuală care nu poate compensa lipsa unei strategii coerente de sprijin și reprezentare pe termen lung.

Atrag cât se poate de serios atenția că, în lipsa unei acțiuni sistematice, există riscul real ca educația în limba română din Ucraina să fie redusă treptat până la dispariție, iar comunitățile românești să fie supuse unui proces accelerat de asimilare culturală! Din acest motiv, este necesară o clarificare completă și transparentă a modului în care statul român a acționat și acționează pentru protejarea identității românești din Ucraina.

În acest context, domnule prim-ministru, vă adresez următoarele întrebări:

1. Care este valoarea totală a sumelor alocate și utilizate de statul român, în ultimii cinci ani, pentru sprijinirea instituțiilor de educație și cultură românești din Ucraina, defalcat pe ani, programe și instituții finanțatoare, incluzând explicit investițiile în infrastructură școlară, dotări, activități educaționale și culturale?
2. Care este valoarea totală a fondurilor utilizate pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice care predau în limba română în Ucraina, incluzând cursuri de perfecționare, stagii de pregătire în

¹ <https://rm.coe.int/16800c1314>

² <https://rm.coe.int/16806d358a>

- România, parteneriate instituționale și alte forme de sprijin profesional, precum și numărul profesorilor beneficiari în fiecare an?
3. Care este quantumul total al bursei acordate de statul român elevilor și studenților de etnie română din Ucraina, defalcăt pe ani, tipuri de burse și număr de beneficiari, și care sunt criteriile aplicate pentru selecție și menținerea acestor burse?
 4. Ce demersuri diplomatice formale a întreprins România, în ultimii cinci ani, în relația bilaterală cu Ucraina și în cadrul instituțiilor europene și internaționale, pentru a semnaliza caracterul discriminatoriu al restrângerii educației în limba română și pentru a solicita respectarea drepturilor comunității românești, indicând datele, nivelul de reprezentare și rezultatele acestor demersuri?
 5. Ce poziții oficiale a susținut România în cadrul Uniunii Europene, Consiliului Europei și altor foruri internaționale relevante privind protecția comunității românești din Ucraina și ce mecanisme de monitorizare a respectării angajamentelor asumate de Ucraina au fost activate sau solicitate?
 6. Ce strategie coerentă are Guvernul României pentru protejarea pe termen mediu și lung a valorilor identitare, lingvistice și culturale ale comunității românești tradiționale din Ucraina, incluzând obiective asumate, instrumente diplomatice, resurse financiare și indicatori de evaluare?

Solicite răspuns scris.

Cu mulțumiri,

**Răzvan Daniel Biro, deputat AUR, Circumscripția 28, Mureș
Vicepreședinte al Comisiei pentru administrație publică și
amenajarea teritoriului a Camerei Deputaților**